

Raadsvergadering
Woensdag 3 juni 2020, 20.00 uur
Voortzetting geschorste raadsvergadering van 26 en 27 mei

Te behandelen zaken:

- 1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen**
- 2. KPMG rapport inzake 'Analyse op de bedrijfsvoering en maatregelen voor het Sociaal Domein'**

Aanwezig: mevrouw Penn-te Strake (burgemeester), de heer Jutten (waarnemend griffier), de wethouders en 15 leden van de raad.

Verslaglegging: Het Notuleercentrum

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering, die een voortzetting is van het KPMG-debat op 26 en 27 mei 2020. Ze herhaalt voor de duidelijkheid de coronaregels. Er kan tijdens deze vergadering niet gestemd worden, omdat er geen quorum is.

Er zijn geen verdere vragen over het verloop van de vergadering.

2. KPMG rapport inzake 'Analyse op de bedrijfsvoering en maatregelen voor het Sociaal Domein'

De voorzitter opent het debat op het punt van de tweede termijn.

Tweede termijn

CDA (Peeters) merkt op dat de raad tijdens het debat van vorige week op hoofdlijnen eensgezind was, maar ook kritisch. Hij benadrukt dat het goed is om continu te blijven evalueren wat in elke portefeuille gebeurt, ook met de meerdere portefeuilles gezamenlijk, zodat er een ontschottend effect ontstaat. Het ontschotten van het Sociaal Domein kan veel dingen oplossen. Het CDA dankt het college voor de toezeggingen en excuseert zich voor fouten in de communicatie. Hij wil graag weten wanneer de fractie de toezeggingen kan verwachten voor Noodplan Jeugdzorg, het veranderprogramma van de organisatie over het Sociaal Domein breed en het actieplan of plan van aanpak.

In zijn eerste bijdrage namens het CDA heeft hij de nadruk gelegd op het actieplan. Dat is toegezegd. Voor de raad is het belangrijk zicht te hebben op wat wanneer komt, zodat de raad daarop kan ageren. Het ontbreken van de budgetverantwoordelijkheid was een ander punt van het CDA. Daar is op geantwoord dat men er intern mee bezig is om dat in goede banen te leiden. Hij vindt dat er snel gehandeld moet worden op gebieden waar die budgetverantwoordelijkheid nog niet is geregeld, zodat structurele tekorten niet verder oplopen.

Het ontbreken van een goede samenwerking tussen beleid en uitvoering was een ander punt. De reacties van de werkvloer zijn niet meegenomen in het KPMG-rapport. Wethouder Janssen vond het echter wel waardevol om te weten wat de mensen op de werkvloer vinden. Het CDA wil graag weten hoe de wethouders van het Sociaal Domein die geluiden toch gaan ophalen, zodat die kunnen worden omgezet in verbeterlagen in de organisatie.

Het CDA heeft nog een aantal inhoudelijke vragen.

Ten eerste wil de fractie graag weten wanneer en of de wethouder Jeugdzorg richting de raad met een stuk over het aantal aanbieders in de Jeugdzorg komt.

Ten tweede is de vraag aan wethouder Janssen, die aangaf dat er een bureau wordt aangetrokken om het data-gestuurd werken te verbeteren, wanneer dat bureau aan de slag gaat.

Een andere vraag is hoe de raad concreet zicht zal kunnen krijgen op de verwijfsstromen en de kwaliteit per aanbieder van de toegekende zorg en ondersteuning.

De focus van de Verplichtingenadministratie moet niet alleen op de jeugdzorg liggen. Er moet ook aandacht blijven voor de andere posten in het Sociaal Domein als het gaat over grip houden op wat er inkomt en uitgaat.

Op de vraag over de Three Lines of Defence verwacht hij nog een antwoord van de wethouder.

Het college heeft in de eerste termijn gezegd dat het doorvoeren van de aanpassingen in het KPMG-rapport niet leidt tot het volledig wegwerken van de structurele tekorten. Daarom is de vraag van het CDA of het college buiten KPMG ook met andere instellingen is gaan praten over hoe men daar dit structurele tekort aanpakt. Hij denkt dan bijvoorbeeld aan gemeentes zoals Eindhoven en Lelystad en ook de gemeente Venlo. In Venlo is hard gesaneerd, maar dat heeft wel geresulteerd in een plus op het Sociaal Domein. Het zou jammer zijn als de raad het wiel opnieuw moet uitvinden.

De grote les van het KPMG-rapport is dat er een grote structurele organisatorische opgave ligt, dat de gemeente kan zoeken naar oplossingen en dat het in het Sociaal Domein zeker op orde gebracht kan worden. Het CDA verwacht wel een meer proactieve houding van het college in het informeren van de raad, zodat er gezamenlijk aan kan worden gewerkt de structurele tekorten op te lossen. Kortom, samen keihard aan het werk gaan om de beoogde transformatie in het Sociaal Domein te bewerkstelligen, zodat Maastricht de saamhorige sociale stad is die iedereen wenst.

SPM (Habets) wil zich in deze termijn richten op de toekomst voor een betere organisatie, met name in financieel opzicht. Met betrekking tot de organisatie moet de afstand tussen de afdelingen Beleid, Ontwikkeling en Uitvoering in handen van Sociale Zaken Maastricht en Heuvelland, en Inkoop worden teruggebracht en wel zo, dat de uitvoering anders en beter kan en kan meesturen over de budgetten en beheersing van de kosten.

Wat betreft ketenafhankelijkheid moet er een beter inzicht komen in het aantal specifieke zorgaanbieders per gemeente. Ze ontvangt dit dan ook graag conform de toezegging van de wethouder. Verder vraagt

SPM zich af welke specifieke financiële gevolgen er zijn voor Maastricht omdat zij centrumgemeente is. De ketenafhankelijkheid moet onder controle worden gehouden. Hiertoe dienen de zorgaanbieders en gemeenten juiste en complete informatie tijdig aan te leveren. Er moet vooral inzicht komen in de financiële status van de verplichtingenadministratie per aanbieder, met inzicht in de verplichtingen van de nog lopende periode tot de termijn van twee jaar, zodat de raad minder met verrassingen wordt geconfronteerd. De wethouder is hiermee bezig en zal daar over vier maanden bericht over geven.

Verder is gebleken dat de administratie van het zorgnet hiervoor aanpassing behoeft.

Het college is met een drietal bureaus in gesprek over een veranderplan. Er zijn drie handreikingen beloofd. SPM vraagt zich af of dit politiek gezien ook kan worden gezien als een toezegging.

In juni wordt de raad geïnformeerd over de verwonderingen van de gemeentesecretaris over zijn eerste drie maanden bij gemeente Maastricht. In juli ontvangt de raad informatie over de benchmark en de kosten van de totale organisatie. In september komt het college met informatie over de stand van zaken met betrekking tot het veranderplan in het Sociale Domein. In september volgt ook een noodplan voor jeugdzorg met meer inzicht in de stuurinformatie, verplichtingen en administratie. Graag ziet de SPM deze rapporten tegemoet met voldoende uitleg.

Als het gaat om de mens en cultuur binnen de gemeente moet er een mentaliteitsverandering plaatsvinden. Ook hiervoor is een bureau ingeschakeld en het zal voldoende tijd nodig hebben om tot mentaliteitsverandering te komen. Een uitgangspunt hiervoor is een basis van wederzijds vertrouwen. De SPM vindt het hierbij van groot belang om ieder in z'n eigen waarde te laten.

Er is een verbetering nodig voor de dataverwerking en de planning & control. De gegevensverwerking en automatisering behoeven verbetering. De systemen dienen beter op elkaar te worden aangesloten, zodat er betrouwbare prognoses kunnen worden gesteld, waarin niet alleen de autonome groei wordt meegenomen, maar ook de trends en ontwikkelingen en men grip krijgt op de volumestijgingen, en dus ook de kosten.

PM-posten moeten zo veel mogelijk worden vermeden en reële getallen moeten worden gepresenteerd. Bij het aan te leveren plan van aanpak moet het gaan om betrouwbare gegevens aan de hand waarvan het liefst per kwartaal kan worden bijgestuurd. In het bedrijfsleven is het normaal dat er per maand wordt aangeleverd. Deze speerpunten zijn geen sinecure.

De Seniorenpartij is van mening dat er goede en adequate zorg moet zijn voor de mensen in Maastricht en dat ze een beroep moeten kunnen doen op de Wmo en jeugdvoorzieningen. De zorg moet laagdrempelig zijn en de wachtlijsten moeten zoveel mogelijk worden voorkomen, waarbij de wettelijke termijnen niet worden overschreden.

Met het oog op de toekomst ziet de SPM dit plan van aanpak, voorzien van reële tijdspannes, graag zo snel mogelijk tegemoet, met de aanbevelingen genoemd in het KPMG-rapport alsmede een duidelijke visie. Uiteindelijk gaat het om de uitvoering. Gezien het belang van deze maatregelen moet de raad betrokken worden.

PvdA (Slangen) vraagt per interruptie of de SPM de concrete aanbevelingen en de kritische kanten van het rapport onderschrijft. Ze heeft in de afgelopen week vernomen dat de SPM van mening is dat het allemaal door Den Haag komt en dat de gemeenteraad, college en zorgaanbieders misleid zijn door Den Haag. Ze vraagt zich af hoe ze dit moet plaatsen.

SPM (Habets) ontkent tijdens de vorige vergadering te hebben gezegd misleid te zijn door Den Haag. Ze heeft gezegd dat er vanaf 2015 een grote hoeveelheid werk naar de gemeente en het college toegekomen is, dat in een korte tijd gedaan moest worden. Dat is naar het beste vermogen gedaan.

PvdA (Slangen) verklaart dat het om een online-stuk van SPM gaat, waarin ook uitgehaald werd naar collega's in de raad. In dat stuk wordt het woord misleiding gebruikt. Haar vraag is of dit het standpunt van SPM is en dat de gemeente Maastricht daar nu met man en macht het beste van moet maken, of dat het standpunt is dat de gemeente dingen beter had moeten doen en dat het KPMG-rapport daarvan een aantal zaken blootlegt, dat die aanbevelingen ter harte worden genomen en dat de raad daarmee aan de slag gaat.

SPM (Habets) is van mening dat het college naar beste vermogen heeft gehandeld in de jaren 2015-2017. Het bleef bij een tekort van € 1 miljoen à € 2 miljoen op € 182 miljoen, hetgeen aanvaardbaar is. De SPM had het natuurlijk liever niet gezien, maar het is niet anders. Het woord misleiding wil ze niet in de mond nemen. Wellicht zijn er ook fouten gemaakt.

PVM (Garnier) begrijpt dat de SPM het niet eens is met de conclusies van het KPMG-rapport.

SPM (Habets) staat wel achter de aanbevelingen die staan op bladzijde 47 van het KPMG-rapport. Tot slot is het belangrijk dat de raad met het college betrokken blijft bij alles omtrent dit rapport en ze stelt dan ook voor een klankbordgroep in het leven te roepen en roept het college hiertoe op.

GroenLinks (Korsten) dankt het college voor de beantwoording van de vragen in de vorige vergadering en is tevreden met de mondelinge toezeggingen die gedaan werden, zoals samengevat door voorgaande sprekers. Ze sluit zich aan bij de vraag wanneer de raad al die dingen tegemoet kan zien.

Vorige week heeft haar fractie zich gericht op organisatie en bedrijfsvoering. Nu wil ze graag een aantal

punten benadrukken op weg naar de prebegroting in juni en de behandeling van de begroting in september, uitmondend in vaststelling in november.

Maastricht kan uit de huidige situatie komen, als het college met een meerjarig plan komt om structureel bij te sturen in het Sociaal Domein en, als dat nodig is, ook in andere domeinen. Op dit moment ligt er een voorstel voor waarbij alle domeinen meebetalen aan het oplossen van de tekorten die met name in het Sociaal Domein zijn ontstaan. Dat is terecht, want de kans is klein dat het tekort gedicht kan worden zonder naar andere begrotingsgebieden te kijken. Echter, dat kan voor komende jaren niet zo blijven zonder ook een paar ingrijpende besluiten over de bijsturing van het Sociaal Domein te nemen. Bij de start van de decentralisaties heeft de raad unaniem gekozen voor continuïteit van zorg vanuit de notie: niemand zakt door het ijs. Dat was in die situatie ook goed. Het was voor raadsleden een stap in het duister en het was niet duidelijk hoe snel en hoe hard de bezuinigingen zouden ingrijpen. In de huidige situatie kan 'niemand zakt door het ijs' niet meer geïnterpreteerd worden als: 'doe alles wat nodig is' maar meer als: 'doe alleen wat echt nodig is.' En in die richting verwacht GroenLinks voorstellen van het college.

De visie van het college op de Maastrichtse maat omvat alle bovenwettelijke uitkeringen in het Sociaal Domein. GroenLinks wil graag weten wat een koers is om in de komende jaren vooruit te komen en hoe het college definieert wat het begrip 'sociale stad' betekent voor mensen in armoede, jongeren, ouderen en mensen die hulp nodig hebben.

GroenLinks heeft het college ook gevraagd om een meer gedetailleerde analyse van de oorzaken van de tekorten in Jeugd. Deze vraag wil mevrouw Korsten graag verhelderen met een paar concrete vragen: Komen er afspraken met zorgaanbieders over volume- en budgetplafonds? Hoe en wanneer? Komt er extra inzet op zorg aan de voorkant, zodat verwijzing naar zwaardere zorg wordt tegengegaan?

Hoe gaat het college zorgen voor meer grip en zicht op indicatiestelling, zowel binnen de gemeente als van externe verwijzers? En wordt daarbij gebruik gemaakt van good practices?

Naar hoeveel aanbieders denkt het college in hoeveel tijd terug te kunnen gaan? En hoe richt het college het toezicht zo in, dat zichtbaar is of de zorgaanbieders de zorg daadwerkelijk geleverd hebben? Welke regeling hoort daar dan bij?

Waar zit de grootste stijging van de vraag naar jeugdhulp? En wat kan er gedaan worden om de stijging van die vraag in te dammen?

Als de raad op deze vraag antwoord heeft gekregen en de toezeggingen over de verbeteringen in de bedrijfsvoering ter hand worden genomen in het Sociaal Domein, maar ook in de hele organisatie, en een schets krijgt van de stand van de organisatie en zicht krijgt op de rol van de externe hulp die wordt ingeroepen en de invulling van de toezeggingen zoals die zijn genoemd, wordt het hopelijk makkelijker om de pijnlijke beslissingen over de bezuinigingen te gaan nemen.

Maastricht wil een sociale stad zijn en dat houdt voor GroenLinks in, dat burgers die hulp van de gemeente nodig hebben, die hulp goed, makkelijk, op maat gesneden en laagdrempelig moeten kunnen krijgen. En dat houdt ook in dat de mensen die het het moeilijkst hebben niet de rekening van de tekorten in het Sociaal Domein moeten gaan betalen. Dat uitgangspunt zal voor GroenLinks fier overeind blijven staan.

D66 (Pas) heeft een paar kanttekeningen over de beantwoording van het college in de eerste termijn.

De informatie over de bezigheden van het college, die de raad vorige week heeft gekregen, had hij liever gaandeweg gekregen in plaats van alles opgespaard aan het eind.

De vraag van D66 was of er genoeg kennis en kunde is om de draai te maken in de organisatie, of in dit geval in het Sociaal Domein en, omdat het zo'n kritisch rapport is geweest, of de organisatie dat zelf aankan of dat de organisatie daar mensen bij nodig heeft.

Over de Maastrichtse maat heeft meneer Gorren (SAB) terecht opgemerkt dat de raad dit zelf ingesteld heeft. De raad moet inderdaad die Maastrichtse maat weer neerzetten. De vraag is of dat weer moet zijn: 'niemand zakt door het ijs', of dat daar iets moet worden aangepast.

D66 is blij met dit kritische rapport, zodat de stand van zaken duidelijk is en roept het college op om de schouders eronder te zetten en de raad hierin mee te nemen en steeds op tijd te informeren.

PvdA (Slangen) sprak vorige week over het doolhof waar ze zich het stadhuis en het college in voorstelde, waarmee ze niet suggereerde dat de Maastrichtse inwoners zich in dat doolhof bevonden. Haar zorg had wel te maken met de vraag hoe het college uit dat doolhof zou komen en wat de gevolgen daarvan voor de burgers zijn. Terecht is daarbij de discussie over de Maastrichtse maat aangehaald, want of de burgers daar wat van gaan merken is aan de stad.

Naar aanleiding van de reactie van het college in de eerste termijn heeft de PvdA nog een aantal vragen. Uit het debat van vorige week bleek dat de synergie tussen het college en de raad verbeterpunten kent. Het verhaal van de wethouder bevatte een aantal tegenstrijdigheden. Het ene moment leek het volledig aan de raad te zijn om de wethouder van raadsvoorstellen en opdrachten te voorzien, het andere moment lichtte hij toe dat het KPMG-rapport het belletje was dat een aantal dingen had doen rinkelen en

weer later bleek de wethouder juist al sinds vorige zomer en al eerder aan de slag te zijn geweest met goede ontwikkelingen. De wethouder lijkt daarmee de goede weg uit het doolhof te vinden, alhoewel het soms nog niet concreet genoeg was. De vraag is hoe hij enerzijds de bestaande contracten met zorgaanbieders wil en moet respecteren, maar anderzijds aangeeft dat hij '1 januari 2023 aan de rijkelijk late kant' vindt en of dat betekent dat er wel mogelijkheden zijn om eerder al een drastisch andere inkoopstrategie in te voeren of dat de gemeente dat misschien helemaal niet moet willen.

De wethouder gaf aan dat voornamelijk bij de kleinere zorgaanbieders het geld wel is besteed aan zorg, maar dat er 'meer is overgehouden dan hij zou willen'. De arrangementensystematiek zou juist moeten hebben voorkomen dat zorgaanbieders overhouden aan de zorgverlening. In 2017 werd bewust die switch naar de arrangementensystematiek gemaakt, omdat niet helemaal zeker was of de gelden die in 2015-2016 naar de zorgaanbieders waren gegaan wel daadwerkelijk naar de zorg waren gegaan. De vraag is hoe het kan dat er medio 2020 nog steeds meer geld wordt overgehouden door zorgaanbieders dan dat de wethouder zou willen. PvdA wil ook graag een visie of uitgangspunt voor een mogelijke oplossing van deze situatie.

Proactief versus reactief: de PvdA vraagt zich af of de problemen wel gezien, herkent en opgepakt zijn, maar dat het vooral schort aan de communicatie naar de raad, de stad en tussen wethouders onderling. In dat geval kan de raad niet weten of dat op dit moment en in de toekomst ook zo is. De vraag is hoe het college dit gaat verbeteren, zodat de raad bij toekomstige raadsvoorstellen kan zien waar deze passen in het grotere verhaal van de jeugdzorg en de Wmo. Dat zal dan soms wel tot gevolg hebben dat een advies niet door de raad wordt opgevolgd omdat het niet haalbaar of betaalbaar is. Mevrouw Slangen spreekt haar waardering uit over het feit dat de wethouder zijn excuses heeft aangeboden voor het niet informeren van de raad over het toegezegde actieplan. Haar vraag is hoe de raad hem er in het vervolg op kan controleren of hij deze tijdig en proactief op de hoogte brengt van ontwikkelingen en of hij verlangt dat de raad hierover meedenkt.

De Maastrichtse maat: de PvdA had de indruk dat het college hier een heldere maatstaf en standpunten over had, maar vorige week bleek dat er nog veel onduidelijk over is. De raad moet zich uitspreken over de Maastrichtse maat, maar daar eerst samen goed over nadenken. De bijbehorende kosten bleken helemaal reden tot verwarring. Waar het PvdA uitging van € 2 ton tot € 3 ton, beantwoordde het college haar vraag met een bedrag van € 34 miljoen. Ze wil graag dat wethouder De Graaf dieper ingaat op de vragen omtrent de Maastrichtse maat. Ook wil ze graag een duidelijke uitleg van de kosten en vraagt zich af of de wethouder vindt dat dit herijkt moet worden.

Voor de PvdA blijft de rol van de zorgaanbieders cruciaal, omdat die informatie hebben die voor de raad als kaderstellers en controlerend orgaan en voor het college als opsteller van veel van de raadsvoorstellen belangrijk is om beleid te maken dat gestoeld is op datgene wat daadwerkelijk speelt binnen het Sociaal Domein. Zo kan er zorg geleverd worden gebaseerd op een visie van college en raad samen. Op die manier is en blijft de zorg goed en blijft Maastricht een sociale stad.

De VVD (Severijns) herhaalt dat hij graag een actieplan had gewild, zodat de raad zicht houdt op de implementatie en het tijdsplan van de toegezegde veranderingen. De VVD is een tegenstander van het afwentelen van de kosten van het Sociaal Domein op andere domeinen. Als dat gedaan wordt, terwijl het gat van het Sociaal Domein niet wordt gedicht, blijft het probleem bestaan, namelijk een onbeheersbaar Sociaal Domein en steeds minder geld voor andere domeinen.

GroenLinks (Korsten) reageert hierop dat de kosten wel beheersbaar moeten worden, maar dat er daarna een politiek besluit kan worden genomen over hoe hoog die kosten mogen oplopen. Het moet niet zo zijn dat het Sociaal Domein binnen de Haagse budgetten moet blijven, want de hoogte van dat budget is altijd onderwerp van politieke besluitvorming in de raad van Maastricht. Het kan dus ten koste gaan van andere budgetten.

De VVD (Severijns) heeft dat begrepen, maar noemde slechts dat hij blij was dat mevrouw Korsten refereerde aan de noodzakelijke beheersbaarheid van de kosten van het Sociaal Domein. Hoe daar verder mee omgegaan wordt, daarover heeft elke partij haar eigen standpunt.

SP (Schut) komt terug op de vraag van haar fractie of de conclusies in het KPMG-rapport met betrekking tot het Sociaal Domein eigenlijk ook te zien zijn in andere delen van de organisatie. Wethouder Janssen heeft dit bevestigd. Dat betekent dat het actieplan dat er nu moet komen niet alleen het Sociaal Domein moet omvatten, maar dat het zich moet uitstrekken over de hele organisatie. Onderdeel van het actieplan moet ook zijn het weer 'in control' komen bij het college zelf. Vorige week is er het een en ander gezegd over de financiële verantwoordelijkheid binnen het college. Het zou duidelijker moeten zijn waar de individuele portefeuillehouders voor staan en hoe zij hun financieel beheer in de portefeuille regelen en waarvoor de wethouder Financiën verantwoordelijk is. De vraag aan wethouder Financiën Aarts is of hij in het kader van collegiaal bestuur en als persoon met de grootste financiële kennis en ambtelijke ondersteuning zijn collega's op dit gebied heel actief zou willen begeleiden en ondersteunen.

PvdA (Slangen) vraagt per interruptie of de SP meent dat het college dus niet 'in control' is of alleen op

bepaalde gebieden niet, of wat dat weer 'in control' komen precies inhoudt.

SP (Schut) bedoelt hiermee dat het college weer zicht heeft op datgene wat in het Sociaal Domein gebeurt, dat de diverse portefeuillehouders zicht hebben op wat zich in hun portefeuille voordoet en kennis hebben van de werking binnen hun portefeuille, dat er ook een analyse is met betrekking tot de oorzaken van het stijgend gebruik van diverse voorzieningen, kortom, de aanbevelingen voor het KPMG-rapport. Daarnaast moeten er gegevens verzameld en geanalyseerd worden. Daar komt techniek en financiële kennis bij kijken en haar hoop is dat wethouder Aarts daarmee met zijn ambtelijke organisatie de andere portefeuillehouders actief ondersteunt.

LPM (Nuyts) heeft de vorige sessie gevraagd hoe de leden van het college elkaar aanspreken op zaken op financieel gebied. Wethouder Aarts heeft toen gezegd dat hij daar geen vetorecht op heeft. Ze gaat ervan uit dat datgene wat mevrouw Schut (SP) voorstelt al aan de orde is, dat ieder zijn eigen budget goed beheert. Ze vraagt zich af of de SP verwacht dat wethouder Aarts alle budgetoverschrijdingen dan maar moet oplossen.

SP (Schut) stelt voorop dat ze ervan uitgaat dat het college dat onderling goed kan regelen. Het enige wat ze verwacht is dat het college daar ook een gezamenlijk oog voor heeft. De wethouder heeft duidelijk uitgelegd wat hij bedoelde met 'geen vetorecht hebben'.

LPM (Nuyts) heeft alleen gevraagd hoe het mogelijk is dat een college voor zo'n tekort zorgt en hoe men elkaar daar persoonlijk op aanspreekt, zodat dit voorkomen kan worden, want er zit iets niet goed.

CDA (Peeters) meent per interruptie dat degene die het budget uitgeeft, het ook moet beheren. De reactie van mevrouw Schut (SP) gaat over het budgethouderschap, maar dan bestuurlijk gezien. Hij wil weten waar mevrouw Schut (SP) het bestuurlijke budgethouderschap legt.

SP (Schut) meent dat het budgethouderschap is verdeeld over alle collegeleden.

CDA (Peeters) vindt dit duidelijk. Nu is het zo dat iedere wethouder zijn eigen budget beheert. Daarnaast kijkt de wethouder Financiën of alle cijfers op tijd binnen zijn. Een aantal partijen lijkt dit te willen veranderen en hij vraagt zich af of de SP ook graag een andere structuur van budgethouderschap in het college wil.

SP (Schut) laat dit graag aan het college over. Als blijkt uit het KPMG-rapport dat het budgethouderschap niet op alle fronten een-op-een samenvalt en dat het college vorig jaar overvallen werd door grotere tekorten op het Sociaal Domein dan verwacht, dan zou het college ook intern maatregelen moeten nemen en elkaar steunen om dat overzicht wel te krijgen.

LPM (Nuyts) richt zich tot alle coalitiepartijen en vraagt of zij van mening zijn dat wethouder Aarts de leiding moet nemen over alle budgetten en dat hij wethouders daar persoonlijk op moet aanspreken en dus een soort vetorecht zou moeten krijgen.

De voorzitter wil nu niet alle coalitiepartijen afgaan en geeft het woord aan mevrouw Schut (SP) voor de afronding van haar termijn. De andere partijen kunnen later reageren.

SP (Schut) gaat in op het stappenplan of de marsroute die het college voorstaat om de raad de komende maanden te informeren. Daarvoor dankt zij het college. Wat haar fractie niet helemaal duidelijk wordt, is of in dit stappenplan ook ruimte is voor de verduidelijking waarom zij in de eerste termijn heeft gevraagd. Daarom herhaalt ze de vraag aan het college om aan te geven op welke wijze dan deze punten worden meegenomen.

In de eerste termijn heeft SP het college verzocht om alsnog een analyse te geven van de oorzaken van de tekorten in het Sociale Domein. Hoe is die toenemende vraag naar zorg en ondersteuning te verklaren? Wethouder Jongen heeft toegezegd om deze analyse te maken voor het zomerreces, maar dit is niet terug te vinden in het overzicht.

SP heeft aan het college gevraagd om alsnog een analyse te maken van de impact van de voorstellen voor de mensen in de stad, voorafgaande aan de besprekingen van de bezuinigingen in de raad. Gaat het college hierover in gesprek met organisaties en instellingen in de stad? Ook dit staat niet in het stappenplan.

SP vraagt het college om de opbrengsten van de te nemen maatregelen in de organisatie te vertalen en mee te nemen in de discussie over de bezuinigingstaakstelling. Dat zijn die PM-posten waar andere fracties ook al over hebben gesproken.

SP mist in het overzicht de stap hoe er tot verduidelijking wordt gekomen over de betekenis van de Maastrichtse maat.

Ten slotte valt het haar op dat er in de discussie de verzamelterm 'tekorten in het Sociaal Domein' gebruikt wordt. In werkelijkheid bestaat het uit drie domeinen en vele programma's op het gebied van participatie, maatschappelijke ondersteuning, gezondheidszorg, jeugdzorg, et cetera. De overschrijdingen in deze drie domeinen zijn ook verschillend en hebben verschillende oorzaken. Het zoeken naar één oplossingsrichting is dus te kort door de bocht. Het oplossen van dit tekort binnen het Sociaal Domein evenzeer. Niemand zakt door het ijs, dat betekent dat er zorg en ondersteuning moet worden verleend aan hen die dat ook nodig hebben en daar moeten de inwoners van Maastricht vanuit kunnen gaan. De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn een optelsom van wettelijke taken en middelen en van gemeentelijke keuzes en beslissingen op alle beleidsterreinen van de gemeente. Kortom, als het nodig is

om tekorten op te lossen, dan moet dat gebeuren vanuit gemeentebrede visie en keuzes, niet alleen binnen het Sociaal Domein. Maastricht is een sociale stad en wil dat ook blijven, zoals staat in het coalitieakkoord.

GroenLinks (Korsten) vraagt waar zij de genoemde marsroute kan vinden.

SP (Schut) antwoordt dat dit in het raadsinformatiesysteem te vinden is bij de stukken van deze avond.

PVM (Garnier) ziet dat binnen een tijdsbestek van één week onder andere het CDA een volledige omslag maakt. Hij wil graag weten wat de heer Peeters (CDA) nu echt vindt van de handelswijze van de portefeuillehouders. Vorige week klonk hij kritisch, nu zoet en meegaand.

CDA (Peeters) reageert hierop dat hij samen met alle fracties kritisch was en is over het rapport. Die kritische noten zijn er nog, want zijn fractie wil ook een proactieve houding van het college om de aanbevelingen vorm te geven en te komen met resultaten. Dat is nog altijd een kritische houding. Hij hoort graag van de heer Garnier waar het antwoord van het college op tekort komt.

PVM (Garnier) wil slechts aangeven dat de toon van het CDA een stuk milder was, niet dat de oplossingen al gevonden zouden zijn. Van kritiek is nauwelijks sprake. Het KPMG-rapport houdt ook de burger bezig, het is niet voor niets. De heer Garnier is al weken met de burgers in gesprek. Deze zijn zeer teleurgesteld en bedroefd.

SPM (Habets) brengt hier tegenin dat haar fractie zeer kritische vragen heeft gesteld naar aanleiding van het rapport, met name over aanbieders, afstand tussen beleid en ontwikkeling, budgetbewaking en kostenbewaking. SPM laat het dus niet maar over zich heen komen, maar heeft wel het vertrouwen in het college uitgesproken.

PVM (Garnier) benadrukt dat de raad kritisch moet blijven. Het KPMG-rapport verdient geen schoonheidsprijs. De burger ziet de bui al hangen: Minder voorzieningen, meer betalen, sociale ambities weg. Er moet inderdaad gepraat worden over die visie, maar de burger zegt dat niets. Die wil gewoon oplossingen zien op korte termijn. GroenLinks was vorige week nog zeer kritisch en is nu min of meer tevreden met de toezeggingen van de portefeuillehouders. Mevrouw Korsten (GroenLinks) meent dat er binnen de visie van de Maastrichtse maat niet meer moet worden gedaan dan nodig is, ook al zou dat betekenen dat sommige mensen door het ijs zouden kunnen zakken. Dat zijn niet de mooie woorden uit het coalitieakkoord. PVM heeft nog een aantal vragen.

Hoe zal het college te werk gaan met het aantal zorgaanbieders, de controle daarvan en het terugdringen van het aantal zorgaanbieders? Hoe zal de interne bedrijfsvoering worden verbeterd en geoptimaliseerd? Wanneer wordt er een concrete visie gepresenteerd en geactualiseerd? Wat kunnen de burgers op korte termijn verwachten? Op welke manier wordt er gecommuniceerd met de adviesraden? Binnen welke termijn denkt het college dit dossier weer onder controle te krijgen? Dat heeft voor ieder de hoogste prioriteit.

De heer Garnier (PVM) geeft aan dat dit alles hem raakt en dat zijn fractie met een aantal andere fracties een motie van afkeuring indient, omdat zij niet anders kunnen. Naar aanleiding van de eindconclusie van het KPMG-rapport en de financiële chaos die daardoor is ontstaan, vinden deze partijen dat er onvoldoende daadkrachtig is opgetreden. De financiële consequenties zijn niet te overzien. Het raakt de burgers maatschappelijk en financieel, omdat bezuinigingen moeten worden doorgevoerd. De indieners betreuren het dat het zo ver is kunnen komen. Het zou het college sieren om in dit dossier een diepe buiging te maken en zonder aanzien des persoons wordt deze motie ingediend.

Besluit:

- *uit te spreken de wijze van opereren van de portefeuillehouders wethouder Jongen, wethouder Janssen, wethouder De Graaf en wethouder Aarts in dit dossier af te keuren;*
- *om voor de behandeling van de prebegroting, een concreet actieplan met haalbare ambitie, met duidelijke verbeterpunten, een financiële onderbouwing, uitgangspunten van een visie op het sociaal domein en nieuwe bezuinigingsvoorstellen te komen, dit als onderdeel van een bredere proactieve houding en informatievoorziening.*

Deze motie wordt mede ingediend door PvdA, PVV, LPM, Groep Gunther en Groep Maassen.

CDA (Peeters) reageert hierop dat de raad nu in een tweede termijn zit en er nog antwoorden zullen komen vanuit het college en vindt het daarom vreemd dat de motie nu al wordt aangekondigd. Daarnaast geeft hij als advies aan de PVM om voor het inbrengen van vragen even te reflecteren op wat al gezegd is door andere partijen.

PvdA (Slangen) stelt dat zij en andere partijen met haar na de eerste termijn voldoende gehoord hebben om een kritisch oordeel te vormen. Ze is van mening dat de tweede termijn dan ook de plek is om die oordelen eerlijk naar buiten te brengen. Op deze manier kunnen de wethouders daar ook nog op reageren. Het oordeel had misschien zwaarder kunnen zijn, maar daarom was de week tussen de eerste en tweede termijn misschien wel goed.

PVM (Garnier) sluit zich aan bij de woorden van mevrouw Slangen (PvdA) en dankt de heer Peeters voor

de aanbevelingen.

PVV (Betsch) zag vorige week een wethouder Jeugdzorg, geconfronteerd met zijn eigen falen, zeggen niet weg te lopen voor zijn verantwoording, maar in plaats daarvan legde hij het probleem bij de raad neer. Hij ziet liever dat hij zijn falen erkent en naar de uitgang loopt. De PVV verwacht dan ook geen verbetering om weer in control te komen. Maar de gelederen sluiten zich weer en alles blijft bij het oude. De heer Betsch (PVV) roept alle betrokken wethouders nogmaals op om schuld te bekennen en op te stappen. Ook de rest van de coalitiepartijen, hoe kritisch ze dan ook vorige week uit de hoek konden komen, zijn debet aan de problemen waar de gemeente nu voor staat. Voor de PVV is de Maastrichtse maat vol en zakt enkel het college hier door het ijs. Hopelijk geldt dat niet voor de zorgbehoevenden.

SAB (Gorren) dankt de wethouders voor hun antwoorden en hun eensgezindheid en collectief schuldgevoel en collectieve onschuld. Hij stelt voorop dat het bedrag dat de regering ter beschikking stelt aan de gemeentes voor de Wmo en de Jeugdzorg bedroevend laag is. Meerdere gemeenten ondervinden daar de gevolgen van. De regering de schuld geven zou niet erg reëel zijn. Een wethouder weet van tevoren wat op financieel gebied kan en mag. Het probleem schuilt in het feit dat Maastricht vier wethouders heeft die bijna dagelijks bezig zijn met dit Sociaal Domein, want dit is een enorme taak in een gemeente. Toch loopt alles niet naar behoren. Wethouders weten wellicht niet van elkaar wat de ander doet. Misschien weten ze het wel, maar reageren ze niet adequaat genoeg. Het is jammer dat de raad vaak en steeds weer vragen moet om cijfers en dat het college vaak maar met een gedeeltelijk antwoord komt. Het lijkt wel of sommige wethouders er een spel van maken om de raad het gevraagde niet volledig te geven en sommige dingen bewust anders formuleren. De heer Gorren (SAB) hoopt dat dit niet waar is. Het is mismanagement. Wat erger is, is dat wanneer de raad het college hierop aanspreekt, zij iedereen de schuld geeft behalve zichzelf. Wethouder Jongen spant de kroon. In één ding heeft hij gelijk: Het hele college is hier verantwoordelijk voor. Wethouder De Graaf-van Haasen wordt misschien wel overruled door haar collega's. Ze raakte helaas verstrikt in haar eigen antwoord. Wethouder Janssen was de meest oprechte en heeft zich vaak verontschuldigd. Wethouder Aarts heeft de financiën niet onder controle en spreekt zelfs over openeindconstructies. De vraag is of de wethouder van Financiën niet de algehele financiën van zijn collega's in zijn portefeuille zou moeten hebben ter controle. Daarover kan de raad nog een keer debatteren.

Verleden week hebben bijna alle partijen duidelijk aangegeven waar zij dachten dat de bottleneck zat, zoals een te groot aantal zorgaanbieders, te summiere controle op het uitgegeven geld en de controle op het uitgevoerde werk. SAB heeft zelf duidelijk het boetekleed aangetrokken en bijna als enige excuses aan de burger van Maastricht aangeboden omdat ze niet in staat zijn geweest de vinger op tijd op de zere plek te leggen en op te treden. Daardoor moet er nu bezuinigd worden in een domein waar eigenlijk niet bezuinigd zou moeten worden. Maar de SAB is niet van plan de bezuiniging geheel in het Sociaal Domein te gaan zoeken en wil opkomen voor de zorgbehoevenden. Ondanks wettelijke kaders zijn er nog mensen die niet de zorg krijgen die ze nodig hebben. Daardoor heeft de gemeenteraad de Maastrichtse maat in het leven geroepen. Het bovenwettelijk bedrag blijkt € 34 miljoen te zijn. Het college heeft zitten slapen, waardoor er een duivels dilemma is ontstaan. Maastricht kan mogelijk onder curatele van de provincie gesteld worden, het laatste wat de gemeente wil. Wethouders naar huis sturen zet geen zoden aan de dijk. Wel trekt het SAB een gele kaart voor het gehele college. Samen met de raad en het college moet dit probleem worden opgelost.

50PLUS (Van Est) dankt het college voor het beantwoorden van de vragen. Een aantal vragen van 50PLUS zijn niet beantwoord. Het college komt weer met de bekende argumenten: Het is complex, we doen ons best, we hebben het niet allemaal in eigen hand of we hebben het allemaal al opgepakt. Ook de toon waarop de collegeleden antwoordden was niet in overeenstemming met de situatie. Coördinerend wethouder van Financiën zei dat hij geen overrulende rol heeft binnen het college. Het lijkt alsof hij niet meer dan een coördinerende boekhouder is. Als er geen interne controle en administratieve organisatie is, dan is er geen grip te krijgen. Er moet misschien een coördinerend wethouder komen met zulke bevoegdheden.

Wethouder de Graaf gaf een opsomming van vergezichten en abstracte toezeggingen, maar niks concreets. Er lijkt geen plan of visie te zijn en de wethouder straalt geen vertrouwen uit.

Wethouder Janssen voerde het debat zo, dat er geen probleem lijkt te zijn en dat die paar problemen heuveltjes zijn die genomen moeten worden, terwijl het in werkelijkheid om bergen gaat. Hij geeft aan dat het actieplan al wel in ontwikkeling is, maar dat er externe hulp moet worden gehaald. Meermaals is gevraagd of het ambtenarenapparaat voldoende capaciteit heeft, maar die vraag werd kundig ontweken. Nu er iemand moet worden ingehuurd, blijkt dat er toch onvoldoende vertrouwen is in de capaciteit van de huidige medewerkers.

50PLUS heeft vorige week geen antwoord gekregen op de vraag over het artikel 'Datagedreven meten – zicht op zorg'. De partij wil weten waarom Maastricht niet één van de pilotgemeenten is geweest en of het

college al getracht heeft aansluiting te vinden bij dit project.

Er is nog geen actieplan na vier maanden, hoewel aangegeven was dat dat enkele weken zou duren. De raad heeft in al die tijd nog geen beschrijving gehoord van de fundamenten van dit actieplan. 50PLUS waardeert de subtiele excuses hiervoor, maar het lijkt bij deze wethouder een vast ritueel te worden. Aan wethouder Jongen werd gevraagd wat hij onder 'in control' verstaat. 50PLUS hanteert niet dezelfde definitie. In control zijn, betekent dat de eigen organisatie goed bestuurd wordt. Een organisatie is in control als interne en externe onzekerheden onderkend worden en maatregelen genomen worden, zodat de organisatie voorspelbaar wordt. Het was ronduit gênant dat de wethouder niet kon inschatten wat het tekort over het Sociaal Domein over 2019 was en hoopvol richting de wethouder van Financiën keek. Ook bij het debat over het rekenkamerrapport Geuseltbad van 11 september 2018 was 50PLUS niet gelukkig met het optreden van deze wethouder. Wethouder Jongen is nu voor de tweede keer door het ijs gezakt. De vraag is of de Maastrichter raad weer de Maastrichter maat gaat toepassen.

CDA en GroenLinks konden hun dualistische rol oppakken, nu hun wethouders slechts indirect hierbij betrokken waren. De liberale partijen VVD en D66, die voortrekkers waren van marktwerking, hadden een bescheiden bijdrage. De traditionele tegenstelling tussen de VVD, die alles op het wettelijke niveau zet, en de SP, die iedere bezuiniging als een potentieel maatschappelijke ontwrichting ziet, werd weer zichtbaar. SPM ging in op de decentralisering, een moeizaam proces, maar dat is niet wat in dit debat wordt besproken. Die inhoudelijke vragen aan het college zouden niet gesteld hoeven worden als het actieplan er al geweest was. Tot slot sprak de SPM over bijtjesdag. Vreemd, omdat er op  n fractie na niemand het erover had gehad dat wethouders moesten vertrekken. Het zou vooral ingaan tegen het belang van gemeente Maastricht, want als de gemeente haar financiën niet onder controle krijgt, dan worden de beslissingen niet hier, maar op een andere plek in Maastricht genomen.

Het college benoemde vorige week dat er nog enkele zaken uit het actieplan uitgekristalliseerd moesten worden. De vraag aan het college is of zij nu veel nieuwe zaken gehoord heeft die nog moeten worden opgenomen en zo ja, welke dat zijn.

50PLUS vraagt zich af of het college in deze samenstelling de uitdagingen van het Sociaal Domein wel aankan, om de uitdagingen van de COVID-19 pandemie nog maar buiten beschouwing te laten.

Hij roept alle partijen op om in de spiegel te kijken om te zien wat de beste weg is om uit beide crises te komen en welke rol hierbij past.

LPM (Nuyts) kon zich er geen voorstelling van maken hoe een college dat zo'n gat in de begroting slaat achter de colissen functioneert. Het is een gemeentelijk belang grip en inzicht in de uitgaven te hebben, zeker wanneer het een opneindregeling betreft. Het is zorgwekkend dat portefeuillehouders niet genoeg gevoel voor verantwoordelijkheid hebben om de gemeentebegrotingen te bewaken. Dat geldt niet alleen in dit dossier. Aangezien het college verantwoordelijk is voor een goed bestuur, verwacht de LPM dat portefeuillehouders kijken wat ze uitgeven, hoe ze het geld uitgeven en of het ook goed terecht komt. Hier moet de structuur dringend op worden aangepast. Het moet een gezamenlijke verantwoordelijkheid zijn van het hele college om de begroting op orde te krijgen. Het kan niet zo zijn dat een wethouder van Financiën steeds ad hoc oplossingen moet proberen te vinden. Het is dan alsof je kinderen in de klas hebt die maar doen wat ze willen. Als ze zich daarbij pijn doen, krijgen ze een pleister en gaan ze gewoon door. Maar als het een grote wond betreft, wie is dan schuld?

Het college verdedigt zich dat de raad de baas is, maar de raad verwacht juist dat het college met de raad in gesprek gaat en erop wijst als zaken in de uitvoering voor problemen zorgen. Als het voorstel van het college komt, dan moet het college eerst intern dat gesprek hebben en open zijn naar de raad over de risico's.

LPM betreurt niet dat de Maastrichtse maat is toegepast, maar wel dat veel geld verkeerd is besteed. Ook de grote kloof tussen college en raad is betreurenswaardig, want er is niet eens een verstandig gesprek gevoerd dat het zo niet langer kon.

LPM vraagt verder nog duidelijkheid over het verschil tussen de Maastrichtse maat en het voorkomen dat mensen door het ijs zakken. Hoe het ook zij, Maastrichtenaren mogen niet door het ijs zakken.

LPM verwacht een aantal zaken van het college:

Dat het college, wanneer het bij de uitvoering op een bepaald terrein financiële problemen verwacht, daar bij aanvang serieus met de raad over spreekt en dat er bij elk voorstel een financiële paragraaf komt met het slechtste en het verwachte scenario.

Alle projecten en raadsvoorstellen dienen doorberekend te worden op hun effect op de lange termijn voor de begroting. Als het college met nieuwe projecten komt, wil de raad zien wat het effect is op de totale begroting. Te denken valt aan het tramproject en de ENCI-groeve. Er moet op de uitvoering veel beter gecontroleerd worden en maandelijks zullen de uitgaven van de budgetten inzichtelijk gemaakt moeten worden. Tien jaar geleden moesten alle afdelingshoofden hun budgetten maandelijks bijhouden en als er een overschrijding was van het budget, dan moesten ze dat in de maanden daarop corrigeren, zodat aan het einde van het jaar iedereen binnen de pas liep. Zo zijn er ook tekorten ingelopen.

Wethouders moeten contact onderhouden met de mensen op de werkvloer, met de uitvoerders, en niet

alleen met de afdelingshoofden, en daarbij open en transparant zijn. Dus beleid en uitvoering moeten goed op elkaar afgestemd zijn.

Als laatste zou de actieve informatieplicht weer meer leven ingeblazen moeten worden, vooral als het een moeilijk dossier betreft.

Groep Gunther (Gunther) is niet gerust op een goede afloop, omdat tot op heden geen enkele visie of beleid heeft gezorgd voor het terugdringen van het tekort. Dat de Maastrichtse maat niet gehaald gaat worden of straks een stukje wordt teruggedraaid, dat begrijpt hij heel goed, maar afgaand op de verhalen over de ambtelijke tijd die gaat zitten door het over en weer sturen van berichten, begrijpt hij waar het geld in gaat zitten. Het is vreemd dat dit niet dat in de organisatie aan het licht komt. Hij vraagt zich af of de wethouders wel weten hoe de organisatie werkt. Geld dat beter ergens anders voor besteed kan worden, verdwijnt hierdoor. Het KPMG-rapport is duidelijk in de conclusie: zorg voor visie en beleid. Daarnaast moet het college controleren wat er gebeurt bij zorgaanbieders. Meten is weten en zal het college helpen op de centjes te passen.

Groep Maassen (Maassen) roept ertoe op niet te vergeten dat er in deze tijd van herstel na de coronacrisis al gestart wordt met een enorm tekort. De raad heeft dus niet voor niets gevraagd om een rapport, waarin onderzoek is gedaan naar de oorzaken van de tekorten en waarin hele duidelijke aanbevelingen staan. Het debat begon terecht kritisch. Helaas is daar bij veel partijen niet veel meer van terug te zien. Daarmee doelt ze vooral op mevrouw Korsten, die de antwoorden van de wethouder wilde laten bezinken maar daar vervolgens niet meer op terug is gekomen. De collega's uit de coalitie praten vooral over de weg vooruit. Dat is goed, maar het is belangrijk dat het college ook aan de slag gaat met de aanbevelingen van het KPMG-rapport. Dat moet gezamenlijk en met vertrouwen. Vertrouwen begint met verantwoording en juist daaraan ontbrak het in de eerste termijn. De bal werd teruggelgd bij de raad. Wethouder Jongen zei bijvoorbeeld wel dat hij de aanbeveling van KPMG om met minder zorgaanbieders te gaan werken overneemt, maar vervolgens wijdde hij een heel betoog aan het belang van de keuzevrijheid die moet worden gegarandeerd. Als er 130 zorgaanbieders in Maastricht zijn, dan moeten er wel heel wat vanaf voordat de keuzevrijheid in het gedrang komt. Dus het verminderen van de zorgaanbieders moet en kan nu gewoon gebeuren. Wethouder Aarts overtuigde ook niet. Hij leek zich achter zijn collega's te verstoppen, wat niet past bij de collegiale verantwoordelijkheid. Zijn verantwoordelijkheid is en blijft ervoor te zorgen dat Maastricht een degelijke begroting heeft. Daarvoor is het nodig dat hij ook meekijkt op de beleidsterreinen van zijn collega's. De raad heeft ook geen hoorcollege nodig over wat een openeindregeling is, maar heeft er wel mee te maken. Een strakke regie op het aantal zorgverleners en een strenge kwaliteitscontrole zijn dan ook essentieel. Uit het KPMG-rapport blijkt dat deze regie er niet is geweest en daarom spreekt Groep Maassen met de andere indieners haar afkeuring uit over de gang van zaken in het Sociaal Domein en tegelijkertijd spreekt ze de wens uit dat het college de raad zo snel mogelijk een plan van aanpak voorlegt. Dat er samen moeilijke keuzes zullen moeten worden gemaakt, daar loopt de gemeenteraad niet voor weg.

GroenLinks (Korsten) geeft in reactie aan dat ze de antwoorden van de wethouder goed heeft overdacht. Ze heeft erover rondgevraagd en het antwoord dat overheerste was: maak je er niet druk over, het college moet het gewoon regelen. Het enige wat de raad kan doen, is tegen het college zeggen: u bent verantwoordelijk dat er een fatsoenlijk financieel toezicht is. Mevrouw Korsten vond dit de meest wijze houding op dit ogenblik, in beschouwing genomen dat het college manmoedig heeft gezegd als geheel verantwoordelijk te zijn voor wat er is gebeurd in het Sociaal Domein. Ze heeft dit als uitgangspunt genomen om dit punt op dit moment niet op de portefeuille of portefeuillehouder gespitst uit te werken. Dat neemt niet weg dat ze heel benieuwd is hoe men dit toezicht en deze borging in het vervolg verder gaat beleggen, want dat moet natuurlijk wel gebeuren. Daarnaast vraagt ze of de motie van afkeuring betekent dat de indieners een oordeel uit willen spreken over het college, maar het college wel willen oproepen om verder te werken.

Groep Maassen (Maassen) verwacht niet van mevrouw Korsten dat zij wethouder Aarts hard aanpakt, maar wel dat zij een kritische houding zou hebben ten opzichte van dit college. Mevrouw Maassen vindt ook dat het college collegiaal verantwoordelijk is voor de tekorten, maar van de algemeen kritische houding is vandaag niks terug te zien bij mevrouw Korsten.

Wat betreft de motie van afkeuring zijn de betogen van de indieners duidelijk. De conclusies uit het KPMG-rapport over de handelswijze van het college en de interne organisatie zijn erg hard. De eerste termijn van het college heeft de indieners niet overtuigd dat de noodzakelijke verantwoording ook echt wordt genomen om samen met vertrouwen vooruit te gaan en uit deze problemen te komen. In de eerste termijn werden zaken teruggeschaapt naar de raad en werden verantwoordelijkheden onderling afgeschoven. Dat geeft geen vertrouwen. Daarom keuren de indieners de handelswijze hierin af.

Groep Lurvink (Lurvink) wil constructief en oplossingsgericht werken en heeft daarom een motie ingediend die oproept tot zelfreflectie en tegelijkertijd probeert eerlijk en redelijk te zijn. Het college heeft

gefaald door de problemen en dilemma's waarmee ze werden geconfronteerd niet tijdig met de raad te delen. Daarmee is veel schade toegebracht aan het weinige vertrouwen dat de burgers nog hebben in de politiek. Een oproep tot zelfreflectie voor het college zou echter hypocriet zijn als de raad niet ook tot zelfreflectie zou overgaan.

Los van de Maastrichtse maat, de openeindregelingen, keuzevrijheid in de gezondheidszorg, gebrek aan informatie, gebrek aan coördinatie en miscommunicatie, is de eerlijke waarheid dat het ambtelijk apparaat worstelt met een ontmoedigende taak, zonder voldoende logistieke en organisatorische steun van de beleidsmakers. Bijna alle steden in Nederland hebben vergelijkbare problemen. Ondanks de beste bedoelingen heeft het college zich arrogant getoond door te weigeren zijn beperkingen te erkennen. Een motie van wantrouwen zou niet misplaatst zijn. Maar in elk probleem is een kans verborgen. Dit is een kans voor de raad om leiderschap te tonen. Eerst en vooral moet de raad zich als orgaan, maar ook als collectief, bezinnen. Ze moet haar eigen verantwoordelijkheid nemen, om bij te dragen aan het opruimen van deze puinhoop. De heer Lurvink roept de raad op om het politieke opportunisme opzij te zetten en als echte partners samen te werken. Samen voor de stad. Als ze dat niet doet, hoe kan ze het college dan kwalijk nemen dat het haar niet vertrouwt, hoe zouden de twee dan ooit constructief kunnen samenwerken en hoe zou dat de stad dienen? Hij is blij onafhankelijk te zijn en voelt zich geïnspireerd door de solidariteit die hij vandaag de dag op straat ziet en uitgedaagd om te dienen. Meer dan ooit gelooft hij in het belang van de politiek om leiderschap te tonen en een nieuw voorbeeld te stellen. Anders is wat er nu in de raad gebeurt slechts een terugkerend symptoom van een vermoeid systeem dat op het punt staat in te storten. Het dictum van de motie luidt:

Besluit uit te spreken:

- *zijn treurnis over de gang van zaken in het Sociaal Domein, het gebrek aan financieel overzicht en de gebrekkige informatievoorziening, waardoor de controlerende verantwoordelijkheid van de raad werd ondermijnd;*

Het college op te roepen:

- *tot verbetering te komen ten aanzien van het besluitvormingsproces en de inhoudelijke informatie over het Sociaal Domein, teneinde het tanende vertrouwen in het college te herstellen voor de raad en de burgers;*

Het college op te dragen:

- *bij ieder raadsvoorstel in het Sociaal Domein en per kwartaal een schriftelijke evaluatie van de stand van zaken te agenderen - en daarbij te reflecteren en te rapporteren over de relevantie van kwetsbare zaken binnen de brede ontwikkelingen in het Sociaal Domein - en daarmee de raad in staat te brengen om het herstelproces precies en nauwkeurig te volgen.*

50PLUS (Van Est) stelt per interruptie dat de heer Lurvink suggereert dat hij onafhankelijk is omdat hij aan niemand verantwoording hoeft af te leggen en dat de andere raadsleden instructies zouden krijgen van hogere echelons. Hij vraagt of de heer Lurvink er in ieder geval vanuit wil gaan dat ieder hier onafhankelijk zit met de beste bedoeling, ook al verschillen de meningen en dat het niet uitmaakt of iemand lid is van een partij of uit een partij is gestapt.

Groep Lurvink (Lurvink) wilde niet suggereren dat iemand in deze zaal instructies krijgt, enkel dat hij die zelf niet krijgt. Hij is onafhankelijk in de zin dat hij op zijn eigen naam in de raad zit. Hij heeft zijn eigen programma geschreven en hij vraagt zich af in hoeverre bijvoorbeeld de heer Van Est een concrete bijdrage heeft geleverd aan het schrijven van het programma van 50PLUS landelijk bijvoorbeeld.

50PLUS (Van Est) vindt het ongehoord dat de heer Lurvink deze suggestie doet. 50PLUS Maastricht heeft van 50PLUS landelijk een raamwerk gekregen en hij heeft persoonlijk bij start van 50PLUS Maastricht het programma geschreven. Daarvoor heeft de partij ruimte gekregen. Hij verwacht dat dat bij vele andere partijen zo is gegaan. Hij betreurt het dat de heer Lurvink de suggestie wekt dat al de andere collega's niet onafhankelijk zijn en hij zou het waarden als hij die uitspraak terug zou nemen.

D66 (Pas) sluit zich aan bij de woorden van de heer Van Est. Hij weerlegt dat de heer Lurvink de jongste in de raad is, omdat hij meent dat de jongste in de fractie van D66 zit.

Groep Lurvink (Lurvink) geeft de heer Pas gelijk. Terugkomend op het punt van de heer Van Est biedt hij zijn excuses aan wanneer hij met zijn opmerkingen iemand in de zaal heeft beledigd. Het enige wat hij probeerde te zeggen, was dat hij zich hier niet conformeert aan een positie vanuit oppositie of vanuit coalitie en dat hij probeert een verbinding te creëren. Daarom dient hij ook deze motie alleen in.

De vergadering wordt een kwartier geschorst.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Janssen voor zijn tweede termijn.

Wethouder Janssen spreekt in de rol van coördinerend portefeuillehouder Sociaal Domein. Deze rol zal wat stringenter worden opgepakt, zodat er meer nadruk komt op de sturing en samenhang.

De wethouder begint met de uitdrukking 'in control zijn'. Het college erkent dat de raad daarin een punt

heeft. Dit trekt het college zich zeer aan, ook al is het bijzonder moeilijk om in control te zijn in een dergelijke complexe omgeving. Dat blijkt ook door het feit dat het college in 2019 verrast werd door de tekorten. Als het gaat over 'in control zijn', dan gaat het vooral over voorspelbaarheid: de juiste vragen op het juiste moment en op het juiste niveau bespreekbaar maken en ten gevolge daarvan de bedrijfsvoering bijsturen. Op het juiste niveau kan zijn binnen het college. Binnen het college bestaat een collegiale samenwerking.

PvdA (Slangen) meent dat het niet mogelijk is om 'een beetje in control' te zijn. Ze vindt het schokkend dat de wethouder zegt dat het binnen de bredere paraplu die over dit domein hangt erg moeilijk is om in control te zijn. Ze weet niet hoe ze aan de mensen daarbuiten moet uitleggen dat hun wethouder Sociaal Domein zegt: het is moeilijk om hier in control te zijn. Dat is onbegrijpelijk.

Wethouder Janssen vervolgt dat het gaat om de grip op die voorspelbaarheid. Er zijn altijd factoren die autonoom zijn en die niet grijpbaar zijn. Waar het om draait, is dat die wel zo veel mogelijk voorspeld kunnen worden en dat het college zich erop kan voorbereiden. Dat is wat de raad zeker van het college mag verwachten. Dat is ook waar het college nu op aan het sturen is, dat ze dat met de verbeterplannen ook gaat realiseren. Maar niemand die verantwoordelijk is voor bedrijfsvoering en voor in control zijn kan dat voor honderd procent. De zorgvraag laat zich niet altijd voorspellen. Trends kunnen wel worden herkend. Het is een onzekerheid. De openeindregelingen zijn een feit waar het college mee te maken heeft. Ook dat is niet voor honderd procent te voorspellen. Het feit dat tot twee jaar na dato rekeningen ingediend kunnen worden, gaat het college proberen te ondervangen door de verplichtingenadministratie, maar honderd procent zekerheid krijg je niet. Het zijn allemaal factoren waarmee gedeald moet worden en waar maximaal grip op gekregen moet worden. Honderd procent grip krijgen zal niet lukken, maar daarover wil het college wel met de raad in gesprek (*toezegging*).

PVM (Garnier) stelt dat de raad nog steeds het gevoel heeft dat de portefeuillehouders om de hete brij heen draaien. Van wethouder Janssen heeft hij vorige week gehoord dat hij het hele rapport onderschrijft. Dat heeft hij nog niet gehoord van wethouders De Graaf, Jongen en Aarts. Dat is wel wat voor de raad belangrijk is. Als fouten uit het verleden niet worden ingezien, dan worden er in de toekomst geheid weer nieuwe fouten gemaakt. De vraag aan de wethouder is of zijn collega's ook de bevindingen van het KPMG-rapport erkennen en uit de gemaakte fouten willen leren.

Wethouder Janssen gaat ervan uit dat hij ook namens de collega's heeft gesproken, maar wellicht kunnen die zelf in hun bijdrage hierop terugkomen.

LPM (Nuyts) meent dat de raad er niets aan heeft als de wethouders collegiaal bestuur uitstralen, want die portefeuillehouders komen wel met grote tekorten binnen hun budget. Ze vraagt of de wethouder bereid is om de omslag te maken binnen het college dat portefeuillehouders voortaan binnen hun budget moeten blijven en dat ze niet op het einde van de rit bij de wethouder van Financiën hun tekorten gaan presenteren.

Wethouder Janssen bedoelt precies wat mevrouw Nuyts zegt als hij het heeft over in control zijn. Dat is dat je kunt voorspellen in een zo groot mogelijke mate hoe je budgetten uitgeput worden in de loop der tijd. Dat inzicht betekent dat je daar tijdig over aan de bel kunt trekken bij het college, maar ook bij de raad. Want dat is wat iedereen wil, dat enerzijds het college op tijd de signalen heeft, maar dat het college er ook op tijd mee naar de raad komt, zodat de raad daar ook haar mening over kan geven.

PvdA (Slangen) wil reageren op de uitspraak van de wethouder over de openeindregeling. Ze begrijpt dat honderd procent zekerheid onmogelijk is, maar ze meent dat een openeindregeling nooit een excuus kan zijn, maar juist een reden om nog beter te sturen. Sturen is vooruitzien en er kan wel in kaart worden gebracht wat het ongeveer kost. Ze vraagt zich alleen af of er momenteel gebrek aan kennis is, omdat het college de informatie niet krijgt van zorgaanbieders. Als ze de notulen leest van de ontwikkeltafels die de wethouder met de zorgaanbieders heeft, dan ziet ze al in 2015 en 2014 dat zorgaanbieders meer informatie willen delen en meer van het college vragen. En al is dat dan een ander college, dat wordt nu nog steeds door zorgaanbieders gezegd. Ze ziet daar dus geen progressie.

Wethouder Janssen kan geen rekenschap nemen voor wat er gezegd wordt door externe partijen, maar het is niet zo dat het college sinds 2015 stil heeft gezeten. In die periode is er continu geanticipeerd om te zorgen dat het college de opgave die het financieel en qua zorgverlening had, kon worden uitgevoerd. In 2019 heeft het college gezien dat het op die manier lukte en dat er op een andere manier gewerkt moet worden. Dat is ook de reden waarom het college de inzichten uit het KPMG-rapport nodig heeft en dat is wat het college nu ook aan het inregelen is met het veranderprogramma Sociaal Domein.

LPM (Nuyts) kreeg een andere uitleg van de wethouder dan ze eigenlijk bedoelde. Eigenlijk zou tussen de oren moeten gaan zitten dat elke portefeuillehouder verantwoordelijk wordt gemaakt om z'n budget te bewaken. Ook al is er een openeindregeling, er is zeker een bedrag afgesproken waarvan het college zegt dat het de risicozone nadert. Daarom moet een portefeuillehouder ook zelf in control zijn en dat afstemmen met zijn afdelingshoofden. De vraag is of de wethouder bereid is die weg in te slaan.

Wethouder Janssen is het hiermee eens en het is ook onderdeel van het veranderprogramma.

PVM (Garnier) vindt het collegiaal van de wethouder dat hij opkomt voor zijn collega's. Hij vraagt zich af of de wethouder het ermee eens is dat zijn collega's in dit dossier niet altijd even goed gehandeld hebben

ook als het gaat over de overschrijding van de budgetten, waar de PVM in 2012 al voor gewaarschuwd heeft en waar het college de raad niet tijdig over geïnformeerd heeft.

Wethouder Janssen ziet dat door alle collegeleden hard gevochten is om in de pas te blijven lopen wat betreft de prestaties op het Sociaal Domein en de financiën. Dus in die zin wil de wethouder daar geen kwalificatie aan hangen.

PVM (Garnier) benadrukt dat het KPMG-rapport toch wel duidelijk anders laat zien.

Wethouder Janssen herhaalt dat hetgeen wat in het rapport staat door het college wordt onderschreven. Grip krijgen op de voorspelbaarheid is onderdeel van het veranderprogramma. Voor het reces wil het college naar de raad toekomen met de verbeteraanpak voor het Sociaal Domein, met centraal daarin 'Versnellen, Verzakelijken en Vereenvoudigen' (toezegging). Met het versnellen bedoelt het college dat er eerder en sneller signalen binnen moeten komen van de geïndiceerde zorg en de daarbij behorende kosten. Het college wil ook verzakelijken. Niet ten opzichte van degenen die de zorg genieten, maar ten opzichte van de zorgaanbieders. Het terugbrengen van het aantal zorgverleners is daar een mogelijkheid van, maar ook overeenkomsten op de monitoring van kosten, arrangementen aanpassen, lumpsum, het wordt allemaal tegen het licht gehouden. Vereenvoudigen heeft te maken met de processen binnen de verschillende afdelingen in het Sociaal Domein. Het college wil dat beleid en ontwikkeling, inkoop en de uitvoering veel meer bij elkaar gaan zitten, zodat ze van elkaar weten wat ze doen en zodat degene die geld uitgeeft ook weet hoeveel budget er beschikbaar is en omgekeerd. Naast die drie V's komen daar twee B's bij, namelijk betaalbaar en beheersbaar, die beide voor zich spreken.

Zowel voor het KPMG-rapport als naar aanleiding van het rapport is het college aan de slag gegaan met de organisatie en Mens en Cultuur. Doel van de verbeteraanpak is om het Sociaal Domein betaalbaar en beheersbaar te maken, maar daarbij komt wel een winstwaarschuwing dat het tekort van dit moment niet op de korte termijn en zeker ook niet in die hoeveelheid opgelost kan worden door een andere manier van werken. Er moet ook kritisch worden gekeken naar hoe de opgave moet worden aangepakt, anders dan efficiënter en effectiever werken. Daarover wil het college ook met de raad het gesprek aangaan, onder andere in de oplegger voor de bezuinigingsopgave (toezegging). Daarnaast is het ook een cultuurtraject en cultuurtrajecten worden gekenmerkt door een wat langer durende doorloop. Dat duurt snel vijf tot zeven jaar. Dat wil niet zeggen dat er pas over vijf tot zeven jaar effecten zullen worden gezien. Het noodplan met betrekking tot de Jeugdzorg wat die inzichten moet geven en wat ook die verplichtingenadministratie moet gaan opleveren, daarvan wil het college de eerste resultaten presenteren in september (toezegging).

LPM (Nuyts) vraagt of de wethouder ook de uitgaven en voorzieningen zal controleren op juist gebruik, omdat daar veel geld wegsijpelt.

Wethouder Janssen meent dat dat portefeuillespecifiek is, dus wellicht dat de betreffende portefeuillehouder daar straks op kan terugkomen.

Wat betreft de externe hulp die het college inschakelt is het college bezig een bureau aan te trekken. Dat betekent dat er nu met drie partijen gesprekken worden gevoerd en één van die partijen gaat uiteindelijk de adviesrol vervullen.

CDA (Peeters) wil graag weten wanneer die aanbesteding ongeveer afgerond is en het bureau aan de slag gaat. Hij wil ook weten of dat bureau alleen gaat kijken naar de structuren, of dat het zich ook zal bezighouden met de inhoud van het Sociaal Domein, want de raad vraagt ook om analyses van het Sociaal Domein.

Wethouder Janssen verklaart dat het in dit geval alleen gaat om het belangrijke cultuurtraject. Deze persoon moet iemand zijn die thuis is in cultuurveranderingen. Intern personeel is al met dit proces bezig, maar het college zoekt daar externe hulp bij. De inhoudelijke analyse zit bij de individuele portefeuillehouder.

50PLUS (Van Est) had in zijn termijn gevraagd naar de indicatie van de kosten voor een extern bureau.

Wethouder Janssen heeft die kosten niet direct paraat maar kan die wel doen toekomen. Het gaat om het binnenhalen van expertise op een heel specifiek vlak, namelijk cultuurverandering. Dat is niet iets wat wekelijks gedaan wordt en waar de mensen voor op de reservebank zitten. Ten tweede is het ook heel goed dat dit een externe persoon is, omdat die op een hele andere manier kijkt naar de organisatie.

SAB (Gorren) heeft vorige week begrepen dat het college al goed bezig is veranderingen in het werk te stellen. Nu hoort hij dat het bureau nog gekozen moet worden. Hij snapt dit niet.

Wethouder Janssen herhaalt dat er inderdaad intern al mensen mee bezig zijn. Ondertussen ziet het college dat er hulp bij nodig is. Dat is ook geen schande. Het zou erger zijn als de raad moet constateren dat het college zo arrogant zou zijn dat ze denkt dat ze dit allemaal wel zelf kan.

LPM (Nuyts) vraagt zich af waarom de gemeentesecretaris dat niet kan oplossen.

Wethouder Janssen herhaalt dat het een heel intensief traject is. De gemeentesecretaris geeft hier sturing aan met het directieteam, maar van een gemeentesecretaris kan niet worden verwacht dat die dit allemaal zelf gaat doen. Hij heeft veel meer op zijn bordje en er liggen een fors aantal opgaven in de gemeente, mede door corona en breed in de organisatie.

PVM (Garnier) refereert aan de Vijftig gezinnen aanpak en vraagt zich af of de wethouder twijfelt aan de

competenties van zijn eigen ambtenaren binnen het Sociaal Domein.

Wethouder Janssen heeft in tegendeel heel veel vertrouwen in de competenties van de ambtenaren, maar in dit geval vraagt het een heel specifieke kennis om een hele organisatie mee te nemen. Daar zitten meer mensen in dan in de Vijftig gezinnen aanpak en dan verdient het toch om dat breder op te pakken en daar ook de juiste kennis en kunde bij te halen.

GroenLinks (Korsten) wil de wethouder bijvallen dat het feit dat deze organisatieverandering nodig is ook integraal onderdeel uitmaakt van het KPMG-rapport. De organisatie moet veranderen, anders worden de problemen binnen het Sociaal Domein niet opgelost. Hoe het college dat aanpakt en of het aanbestedingsplichtig is, doet eigenlijk niet ter zake. Ze wil de raad oproepen niet te veel vragen te stellen over de manier waarop het college de veranderingen precies gaat uitvoeren, omdat dat niet net 'pakkie an' van de raad is en omdat het debat dan erg lang gaat duren.

Wethouder Janssen was langzaam aan het afronden wat betreft dit onderwerp. De conclusie is dat het college in ieder geval in control was van de zorg die verleend moest worden, maar dat het college daarbij voorbij is gegaan aan een deel van de controle op het financiële gebied voor zover dat in de mogelijkheden lag. De grip op de voorspelbaarheid moet echt omhoog en het college is hiervoor hard aan het werk.

Wat betreft het feit dat de wethouder te weinig geïnformeerd zou hebben over de organisatieontwikkeling, dat is een dilemma. Het is altijd een dilemma wanneer de raad over een organisatiewijziging geïnformeerd moet worden, op welk detailniveau dat moet en wanneer dat wel of niet politiek wordt. Er moet nu geconstateerd worden dat het zeer manifest politiek geworden is en dat heeft de wethouder zich ook aangetrokken.

LPM (Nuyts) meent dat het KPMG-rapport laat zien dat niet alleen op financieel gebied de controle kwijt was, maar ook op andere gebieden.

Wethouder Janssen vraagt zich af of dat waar was, want de zorg die verleend moest worden, die is verleend. Zoals mevrouw Slangen zei: de burger zat niet in dat doolhof, maar het college.

PvdA (Slangen) vindt het lastig dat de raad op 3 maart te horen kreeg dat het college al jaren bezig is met een verbeterplan. Als de wethouder nu de verschillende onderdelen toelicht die op gang aan het komen zijn, dan wil ze graag weten wat er dan in die jaren hiervoor gebeurd is. Het voelt alsof er al jaren niet zo veel gebeurt. En dan wordt het ook politiek en dat is lastig.

Wethouder Janssen meent dat er wel over gecommuniceerd is op een aantal momenten, onder andere over de Vijftig Gezinnen Aanpak en de Integrale Gebiedsgerichte Teams, voorbeelden waaruit blijkt dat de kanteling in het Sociaal Domein wordt gemaakt.

Groep Lurvink (Lurvink) wil terugkomen op het punt wanneer het college een dilemma naar de raad moet brengen. Dat is een politieke gevoeligheid. Hij vraagt zich af hoe raad en college als één orgaan, als een gemeentebestuur, ervoor zorgen dat deze politieke overweging niet ten koste gaat van de bedrijfsvoering. Hij vraagt zich af of er een terughouding was in de overweging om informatie naar de raad te brengen vanwege het politieke karakter dat zich hier afspeelt.

Wethouder Janssen meent dat er geen terughoudendheid is in de zin van angst voor het politieke. De organisatie is niet des raads en eigenlijk ook niet des colleges. De gemeentesecretaris c.q. algemeen directeur is de hoogste baas van de organisatie. Die heeft daar wel regelmatig met de wethouder contact over en daar waar dat noodzakelijk is, wordt dat ook met het college gedeeld en wordt er ook de afweging gemaakt of de politiek daarin gekend moet worden. Dat is echter niet in de zin van 'angst voor het politieke'. Dat is ook de reden dat de wethouder op korte termijn met een aantal zaken naar de raad toe zal komen, om die transparantie te betrachten (toezegging).

De wethouder had vorige keer toegezegd dat hij vandaag zou zorgen voor een lijstje met wat de raad wanneer mag verwachten en wat dat dan precies is. Dat is aan de griffie aangeboden om op de desk te leggen, maar vermoedelijk is dat vanwege de coronaperikelen digitaal gebeurd.

De heer Jutten heeft dit inderdaad digitaal gepubliceerd.

Wethouder Janssen kondigt aan dat de raad dit overzicht ook morgen nog zal ontvangen met een oplegger in de vorm van een raadsinformatiebrief met wat bredere informatie (toezegging). Het is ook de oprechte intentie van het college om de raad meer en proactiever mee te nemen in de vorderingen in het Sociaal Domein. Daarvoor zal maandelijks een RIB worden ontvangen (toezegging).

Een moeilijkheid aan de Maastrichtse maat is dat het heel veel definities kent. Dat leidt er ook toe dat de ramingen daarvoor ook ver uit elkaar liggen. Het begrip is geïntroduceerd in 2006 bij de Wmo. In dat jaar was er een heel ander Sociaal Domein, tien jaar voor de decentralisaties. Het is dus ook begrijpelijk dat het begrip in die periode veranderd is. De politiek bestuurlijke kwalitatieve definitie is heel erg flexibel en afhankelijk van de politieke partij die hem gebruikt of het college. Wel is ieder het erover eens dat het moet passen bij Maastricht als een sociale en saamhorige stad en dat niemand door het ijs mag zakken. Maar ook dat zijn begrippen waar heel verschillend over kan worden gedacht. Het is in ieder geval een totaalpakket aan ambitieus beleid dat op Maastrichtse maat gesneden is. Naast de kwalitatieve definitie is er de kwantitatieve financiële definitie, zoals die ook door KPMG gehanteerd is. KPMG zei: de Maastrichtse maat in het Sociaal Domein is alles wat bovenwettelijk is. Die definitie leidt opgeteld tot die

€ 34 miljoen. De uitleg van die € 34 miljoen is te vinden in het rapport, maar ook in de bezuinigingsonderlegger.

Een samenhangende vraag is hoe het college dan tot die bezuinigingen is gekomen en of daar een visie achter zit. Dat is zeker het geval, dat is gebaseerd op die Maastrichtse maat zoals het college daarnaar gekeken heeft. Wat die visie nu is op het Sociaal Domein, daar zijn een aantal documenten die daarover gaan. Als het gaat om de visie die het college gebruikt heeft om te komen tot het voorstel van het college in de onderlegger van de bezuinigingsvoorstellen, dan verwijst hij naar pagina 112 en 113 van dat document. 2 tot en met 9 bevatten het Sociaal Domein in z'n volle breedte en daar is die visie op toepasbaar. In de presentatie is wellicht te veel nadruk gelegd op de kwantitatieve financiële kant en de definitie daarvan, door aan te sluiten bij wat KPMG had gepresenteerd, en wat te weinig bij de politiek bestuurlijke definitie. Het college heeft ervoor gekozen om te kijken naar het breed dragen van de bezuinigingsopgave over hetgeen wat er bovenwettelijk boven alle portefeuilles gedaan wordt en niet alleen op het Sociaal Domein. Dat is een keuze waar het college voor staat en graag over met de raad in debat gaat. Het college neemt daarin zijn verantwoordelijkheid en zegt niet tegen de raad: doet u het maar. Het moet een gezamenlijk proces zijn van college en raad, maar het college wilde wel graag een voorstel doen van wat volgens haar de meest reële vorm van bezuiniging is. Deze bezuinigingsvoorstellen zijn voor de kortere termijn. Op de langere termijn, na het reces, wil het college graag met de raad een keer kijken naar hoe die visie voor het Sociaal Domein kan worden herijkt (toezegging).

CDA (Peeters) begrijpt dat de bezuinigingen volgens de onderlegger nog niet het structurele antwoord is op de financiële tekorten in de betreffende pijlers van het Sociaal Domein.

Wethouder Janssen licht toe dat de bezuinigingsopgave mede voortkomt uit het Sociaal Domein en deze is bedoeld om de meerjarenbegroting sluitend te krijgen. Waar het college nu mee aan de slag is naar aanleiding van het KPMG-advies is te zorgen dat er op de langere termijn meer grip komt.

CDA (Peeters) krijgt het idee dat Maastricht nu samen met KPMG het wiel opnieuw aan het uitvinden is. Veel steden zijn al een stap verder en de vraag is of het college ook een oor te luister heeft gelegd bij die andere steden, om daar lessen uit te trekken.

Wethouder Janssen kan dit beamen. Het college zit in meerdere netwerken zoals het VNG. In 2017 en 2016 zijn er samen met Leeuwarden moties ingediend op de ALV van de VNG en die zijn ook aangenomen. Ook elders zoekt het college dus samenwerking met andere gemeenten.

PvdA (Slangen) begrijpt dat het collegescenario in de bezuinigingsonderlegger eigenlijk niet structureel is, maar dat het erom gaat om het de komende twee jaar sluitend te maken. De discussie over de politiek bestuurlijke visie op de Maastrichtse maat zal niet uitmonden in een echte visie op het Sociaal Domein. In de onderlegger staat dat aanpassing van de Maastrichtse maat niet gewenst is, terwijl de raad dat wel wenselijk vindt. Het is niet duidelijk of de tekorten alleen zullen worden weggewerkt binnen het Sociaal Domein of ook daarbuiten.

Wethouder Janssen meent dat het KPMG-rapport schrijft dat er wel moet worden gekeken naar de Maastrichtse maat, dus dat gaat het college doen.

PVM (Garnier) denkt dat er wel meer dan 'een keer' nodig is om naar de visie te kijken en een heel goed plan te maken voor het Sociaal Domein.

Wethouder Janssen geeft de heer Garnier volledig gelijk. Wat betreft de signalen van de werkvloer, die zijn meegenomen, bijlage 1 of 2 bevat een lijst van degenen met wie gesproken is en daar staan ook mensen uit de uitvoering bij en mensen uit de Integrale Gebiedsgerichte Teams. Third Line of Defence, daar heeft de wethouder de vorige keer over gezegd, dat zit juist niet in de organisatie Sociaal Domein, maar daarbuiten en daarover is het college in gesprek met de controller, want daar is juist die onafhankelijkheid noodzakelijk.

SPM (Habets) had ook aangekaart dat de raad betrokken wil blijven bij hetgeen wat er gebeurt en voorgesteld om een klankbordgroep in te stellen.

Wethouder Janssen staat daar niet negatief tegenover. Hij heeft al aangeboden om maandelijks een RIB naar de raadsleden te sturen over dit onderwerp. Als de raad het op prijs stelt om ook regelmatig in een informele klankbordgroep betrokken te worden, dan doet hij dat met alle plezier (toezegging).

GroenLinks (Korsten) vraagt met het oog op de klok of wethouder Janssen de enige woordvoerder is.

De voorzitter geeft aan dat er nog drie wethouders zullen spreken. Ze geeft nu eerst het woord aan wethouder Janssen.

Wethouder Janssen vergat op de moties in te gaan. Hij heeft al een aantal toezeggingen gedaan die aansluiten op datgene wat in de moties gevraagd wordt en wellicht dat dat al voor een groot deel voldoening geeft.

De voorzitter vraagt mevrouw Korsten of zij bedoelt voor te stellen om nu te stoppen en morgen verder te gaan.

GroenLinks (Korsten) bedoelt tot 23.00 uur door te gaan, maar dat er inderdaad morgen verder zal moeten worden vergaderd.

SAB (Gorren) stelt voor om wethouder Janssen te laten uitspreken en dan de vergadering af te ronden.

50PLUS (Van Est) vraagt zich af of wethouder Jongen zijn termijn in een kwartiertje kan doen. Zo niet, dan loopt de vergadering weer uit als hij nu nog aan het woord moet komen.

D66 (Pas) stelt voor om deze vergadering dan op dinsdag voort te zetten als er dan toch niks op de kalender staat.

Groep Lurvink (Lurvink) sluit zich bij de opmerking van de heer Pas (D66) aan.

PvdA (Slangen) meent dat er dan eerst zou moeten worden gestemd of de raad überhaupt vanavond door wil gaan.

De voorzitter geeft aan dat het uitgangspunt is om te stoppen om 23.00 uur, tenzij de raad massaal zegt dat dat ze door wil gaan.

CDA (Peeters) geeft aan dat er twee moties liggen die op een gegeven moment in stemming moeten worden gebracht. Dat zou eventueel op dinsdag kunnen gebeuren. Als dit weer voortgezet wordt, is de raad weer een week verder.

De voorzitter stelt voor om morgen, 4 juni, dit debat af te ronden en eventuele stemverklaringen te doen. In dat geval hoeft er op dinsdag alleen maar een digitale vergadering te worden uitgeschreven waarin digitaal gestemd kan worden. In dat geval is het zo snel mogelijk afgerond. Er wordt dan morgen om 18.00 gestart met de bijdrage van wethouder Jongen en afgesloten met de stemverklaringen. Dit wordt aldus besloten.

Wethouder Jongen geeft aan dat de RIB morgen verstuurd zou worden, maar dat dat wordt uitgesteld.

CDA (Peeters) stelt voor dat het college de RIB op vrijdag stuurt.

PvdA (Slangen) geeft aan dat ze de RIB liever morgen tegemoetziet, zodat de raad erover kan stemmen.

De voorzitter stelt dat het aan het college is wanneer de RIB gestuurd wordt. Er zal niet over gestemd worden. De vergadering wordt geschorst.

